

Dagboken

Jubilar. Den kanadensisk-italienske sångaren Michael Buble firar i dag sin 42-årsdag. Foto: Abraham Caro Marin

Namnsdagen

● I dag har Anita och Annette namnsdag.

● Anita är ett spanskt smeknamn för Anna, som kommer av hebreiskans Channa, nåd. Anita kom hit under 1800-talets mitt och var som populärast på 1920- till 1940-talen. Omkring 59 000 heter Anita, cirka 26 000 kallas så.

● Annette är ett smeknamn för Anna och har franskt ursprung. Det kom hit på 1760-talet och blev populärt under 1950-talet. Cirka 42 000 heter Annette, omkring 26 000 kallas så.

Dagens citat

● "Om du vill veta vad vår herre tycker om pengar, titta bara på de människor han ger dem till."

● Dorothy Parker, amerikansk författare och kritiker (1893–1967)

Det hände då

● För 20 år sedan, 1997, träffades Frankrikes och Sveriges jordbruksministrar för att reda ut frågan om franskt salmonellasmittat kött på export. En rad partier av den smittade maten hade sålts till Sverige, försedd med franska veterinärintyg. Efter ett skarpt formulerat brev från Annika Åhnberg lovade hennes franska kollega Louis Le Pensec att skärpa kontrollen och upprätta en oberoende livsmedelsmyndighet liknande det svenska Livsmedelsverket.

Födelsedagar

● För 42 år sedan, 1975, föddes Michael Bublé, kanadensisk sångare i Frank Sinatras fotspår. Svängiga jazzlåtar och vuxenpop är Bublés specialitet, och han har vunnit stora framgångar sedan genombrottet med det självbetitlade debutalbumet 2003. Han har dubbelt medborgarskap, kanadensiskt och italienskt.

● För 86 år sedan, 1931, föddes keramikern Lisa Larson. Under sina 26 år på Gustavsbergs porslinsfabrik blev många av hennes serier storsäljare, som de robusta tomtegubbarna och luciorna, ABC-flickorna, All världens barn, Advent och Skansen. I Tokyo hölls 2014 en utställning med hennes verk som besöktes av över 70 000 personer under två veckor.

Karriären. Bodil Jönsson disputerade i fysik vid Lunds tekniska högskola som 30-årig trebarnsmamma. I dag är hon professor emerita och flerfaldigt prisbelönt författare till en rad fackböcker. Foto: Johan Nilsson/TT

Bodil Jönsson vill aldrig sluta undra

Bodil Jönsson har hyllats för sina originella tankar om tid. Men för att stå ut med sig själv och förmå tänka klart måste hon vara i fred. Och ha gott om tid för det oförutsägbara som kan komma emellan.

Fysikern och professor emerita Bodil Jönsson är den flerfaldigt prisbelönta författaren bakom en rad fackböcker, däribland den vitt uppmärksammade och rosade "Tio tankar om tid" (Brombergs, 1999). Tid tycks utgöra den gemensamma nämnaren för många av hennes böcker. Och fascinerar!
– Det är märkvärdigt att mänskligheten har uppfunnit och lagt så mycket krut på tidsbegreppet. Det har att göra med människans behov av kontroll. Genom tid får vi ett slags ordning i våra liv. Utan tid kan kaos uppstå, säger hon på klingande skånska hemma vid ar-

betsbordet och ger ett lika snabbtänkande som lättamt intryck, skrattet är nära.

Tiden är alla fjättrade av, även de som genomskådar denna mänskliga konstruktion.

– Jag är lika bunden som andra av tiden för att kunna vara social. Handlar det bara om mig behöver jag inte klockan.

För att klara tidens prövningar är det bäst med marginaler. Boka inte in varenda minut av tillvaron, utan lämna tid för det oförutsedda som kan komma emellan i livet, framhåller hon.

– Att inte ha utrymme för det oförutsedda är livsfientligt, tidlöshet kan leda till ledsamhet och kärlekslöshet. Med marginaler i almanackan kan man vara generös med sin tid. Jag känner ingen människa som inte blir glad av att vara generös.

Detta med marginaler och tid för nedvarvning är nog lättare sagt än gjort, medger hon.

– Det är ett av mina problem. Jag har stort hus och trädgård så jag kan ta ut mig fysiskt, det är skönt att vara fysiskt trött. Men psykisk trötthet är något annat. Om jag inte passar mig blir jag trött och ledsen. Jag försöker att disciplinera mig till att ha större marginaler.

Inte så lätt när arbetslusten är närmast ohejdad, och nyfikenheten utgör den starkaste drivkraften.

– Meningen med livet är att få lov att undra. Jag är den som aldrig varit riktigt säker och jag vill heller inte vara det. Om jag slutar undra tror jag inte att det är en stor mening att leva.

Även under uppväxten på den halländska landsbygden lär hon ha varit nyfiken – med gott om böcker, en äldre syster och föräldrar som var folkskollärare. Fastän hon inte fick ställa sina frågor och betraktades som "förveten unge", gjorde det ingenting. Hjärnan var i gång!
Ännu ett personlighetsdrag utmärkte henne redan då:

– Du kan inte tänka dig hur introvert jag är! Jag har ett starkt eremitdrag, allt sker på insidan. Om jag inte får vara i fred, har jag svårt att stå ut med mig själv. Får jag vara i fred med mina tankar så orkar jag med dem. Mina bästa forskningsrön fick jag när jag sprang. Samtidigt är jag intuitiv, jag låter magkänslan finnas med vid beslut.

Yrkesinriktningen var allt annat än planerad, hävdar hon. Hon sveptes med av efterkrigstidens optimistiska och arbetslivsinriktade tidsanda och "gapade och svalde" lydigt fysik och matte för att vara som folk – nyttoorienterad.

Den stora förvandlingen skedde i 30-årsåldern, som trebarnsmamma: hon disputerade i fysik vid Lunds tekniska högskola.

– Det var körkortet till den akademiska världen. Därefter började jag tänka mina egna tankar.

Det har hon nu gjort i 45 år, och efter pensioneringen har hon dessutom haft ännu större frihet att forma sitt liv, och sin tid, efter eget huvud.

– Det kan låta outsägligt tråkigt, men i framtiden vill jag ha det som nu. Jag hoppas få lov att slippa vara som folk, även om jag är uppfostrad till det, säger Bodil Jönsson. (TT)

Eyal Sharon Krafft

Grattis!

BODIL JÖNSSON

Fyller: 75 år den 12 september 2017.

Gör: Författare och föredragshållare.

Aktuell: Med böckerna "Tio tankar om arbete" och "Vad är tid? Och "100 andra viktiga frågor".

Så firar hon födelsedagen: "Med en stor fest tillsammans med en av våra döttrar. Det är ett bra tillfälle för

fest, det blir den största festen jag haft i mitt liv."

Om att fylla 75: "Det känns fullständigt fantastiskt att vara med! Jag känner ingen dödsångest och ingen rädsla att möta ett rynkigt ansikte i spegeln."

Noja: Höjdrädsla.

Brinner för: Rehabiliteringsteknik. "Det finns så mycket som kan göras!"

” Jag har ett starkt eremitdrag, allt sker på insidan.

Bodil Jönsson